

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
18 iulie 2018
Probă scrisă

FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

I TÊTEL

(60 punct)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi szövegeket:

A hagyományos episztemológiai rendszerekről elmondható, hogy ezek megismerésünk forrásaira adott igaz vagy hamis válaszokból származnak (...) Ennek mindenkor megfogalmazása: „Melyek megismerésünk legjobb forrásai – a legmegbízhatóbbak, amelyek nem tévedéshez vezetnek és amelyekhez, mint felső bírósághoz fordulhatunk, vagy kell fordulnunk, ha kételyeink vannak?” (...) javasolom, (...) cseréljük fel a megismerés forrásaira vonatkozó kérdést egy teljesen más kérdésre: „Hogyan remélhetjük, hogy képesek vagyunk felismerni és kiküszöbölni a tévedést?”

(Karl Raimund Popper, Despre sursele cunoașterii și ale ignoranței)

„ (...) ha a porond mindig nyitva áll, reménykedhetünk, hogy amennyiben létezik jobb igazság, meg fogjuk találni, amint az emberi értelem képes lesz befogadni; addig pedig bízhatunk benne, hogy olyan közel jutottunk hozzá, amennyire korunkban lehetséges. Ennyi az a bizonyosság, amennyit egy esendő lény elérhet, s kizárólag ezen az úton érheti el.(...) De akik ettől megnyugszanak, szem elől tévesztik, hogy csak máshova csúsztták a tévedhetetlenség feltételezését.

(John Stuart Mill, A szabadságról)

Az fenti szövegek alapján:

1. Pontosítsa két jellemzőjét a hagyományos episztemológiai rendszereknek, amelyre az első szövegrész utal! **6 pont**
2. Elemesse, körülbeül két oldalas terjedelemben, a megismerése vonatkozó filozófiai felfogásokat, amelyek a fenti két szövegben körvonalazódnak! **12 pont**
3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, egy összefüggést az igazság és a tévedés fogalmai között áll fenn! **6 pont**
4. A kortárs társadalom kontextusában, érvekkel támasszon alá J. St. Mill megismerésfelfogása aktualitására vonatkozó álláspontot! **6 pont**

B.

1. Adott egy 3. alakzathoz tartozó szillogisztikus módozat, amelynek alsó tétele (*premissa minor*) egyetemes valamint felső tétele (*premissa maior*) részleges.

- a. Írják le egy, a fent megnevezett sajátosságokkal rendelkező szillogizmus következtetési sémáját! **5 pont**
- b. Alkossanak természetes nyelven egy, az **a** pontban megállapított következtetési sémának megfelelő szillogizmust! **6 pont**
- c. Állapítsák meg, a szillogizmusok érvényességét ellenőrző bármely módszer segítségével, a szerkesztett szillogizmus érvényességét és indoklják meg döntésüket! **7 pont**

2. Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- a. Mutassa be az analógia két jellemzőjét! **6 pont**
- b. Határozza meg a nem teljes indukciót, és hozzon példát ezen érvelési formára! **6 pont**

II. TÊTEL

(30 pont)

Az alábbi szövegrész a filozófia tanterv része.

Competențe specifice	Conținuturi
1.2. Precizarea sensului conceptelor și categoriilor esențiale pentru studiul filosofiei morale 2.3. Argumentarea unui punct de vedere personal în cadrul unei dezbateri etice 4.1. Recunoașterea consecințelor etice implicate de o anumită poziție filosofică	Morala <ul style="list-style-type: none">- Bine și rău.- Teorii morale.- Probleme de etică aplicată.

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Mutassa be az adott részben adott kompetenciák formálását célzó nevelési eljárás sajátosságait, az alábbi szempontok alapján:

- említsen meg egy didaktikai módszert és írja le a kompetenciák fejlesztésének módját ezen módszer alkalmazása által; **6 pont**
- pontosítsa a fent megemlített módszer két jellemzőjét; **2 pont**
- idoklolja meg, hogyan járulhat hozzá a kiválasztott módszer az adott tantervrészbe foglalt kompetenciák kialakulásához; **4 pont**
- különböző itemtípusokkal értékelje az adott részlet kompetenciáit. **18 pont**

Megjegyzés: pontozva van a szakinformáció tudományos helyessége és az itemek tervezésének, valamint ezek javítókulcsának helyessége.